

عنوان مقاله:

طراحی الگوی مطلوب ابتکار تقنینی در حقوق قانون گذاری ایران

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های نوین حقوق اداری، دوره 5، شماره 15 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

زهره حق پناهان - دانشجوی دکتری حقوق عمومی، گروه حقوق عمومی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

سید احمد حبیب نژاد - دانشیار گروه حقوق عمومی، دانشکده حقوق، پردیس فارابی، دانشگاه تهران، قم، ایران.

زهرا عامری - استادیار گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران.

خلاصه مقاله:

ابتکار تقنینی یا ابتکار قانون، به عنوان ابزاری تقنینی در بطن و در بدو فرآیند جامع تر و کلی تر قانون گذاری، از حائز اهمیت ترین موضوعات مطروحه در حوزه مطالعاتی حقوق قانون گذاری و تقنین است که متأسفانه نظام حقوقی کشور بر خلاف محصول نهایی آن یعنی قانون، بطور متمرکز، مستمر و پویا بدان توجه خاصی مبذول نداشته است. از این رو برای تبیین اهمیت موضوع مذکور و ضرورت توجه بیشتر به آن و بر اساس شرایط موجود، پژوهش حاضر درصدد است تا با شناسایی مبانی و مولفه های موثر، به طراحی الگوی مطلوب ابتکار تقنینی در حقوق قانون گذاری ایران بپردازد. در این مسیر به منظور پردازش مسئله، از راهبرد پژوهش کیفی و از نوع تحلیل مضمون بهره گرفته و از مصاحبه نیمه استاندارد با خبرگان حوزه قانون گذاری که با استفاده از روش نمونه-گیری نظری انتخاب شده بودند در گردآوری داده های پژوهش استفاده گردید. با کاربست روش تحلیل مضمون از نوع شبکه مضامین، داده ها مورد تحلیل قرار گرفته و در نهایت مدل مفهومی اندازه گیری شبکه ای بر ساخته شد. یافته های پژوهش کیفی نشان داد که طراحی الگوی مطلوب ابتکار تقنینی شامل چهار مضمون فراگیر؛ «آشنایی با مفاهیم، مبانی، اصول و قواعد ابتکار تقنینی»؛ «دانش، تخصص و استانداردهای علمی در ابتکار تقنینی»؛ «جلب مشارکت و بهره مندی از مکانیزم-های سازنده جامعه مدنی»؛ و «راهبرد تقنینی مشخص» می باشد. علاوه بر آن، جهت «اعتبارسنجی» مضامین و مدل بر ساخته شده، از دو روش ارزیابی اعتبار به شیوه ارتباطی و نیز روش ممیزی و به منظور «پایایی سنجی» از دو روش قابلیت تکرارپذیری و نیز قابلیت انتقال یا تعمیم پذیری استفاده شده است.

کلمات کلیدی:

ابتکار تقنینی، سیاست گذاری عمومی، نگارش پیش نویس قانون، حقوق قانون گذاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1676229>

